

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Visordan” cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 martie 2023 a Curții de Apel Cahul,

*(Dosarul nr. 2rac-181/23
nr. PIGD 2-22034050-01-2rac-31072023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432, alin. (2), alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Cahul, sediul central – A. Sârbu
Curtea de Apel Cahul – N. Bondarenco, I. Dănăilă, S. Pilipenco

16 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de către Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 martie 2022, Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir” (în continuare GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Visordan” (în continuare SRL „Visordan”), prin care a solicitat încasarea sumei de 11 965,80 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată, a sumei de 15 845,00 lei cu titlu de prejudiciu anticipat, compensarea de cheltuielilor de judecată, exprimate prin taxa de stat în sumă de 835,00 lei și asistența juridică în sumă de 8 000,00 lei.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a indicat că, în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 1 din 30 octombrie 2020, SRL „Visordan”, având calitatea de vânzător și-a asumat obligația de a vinde, iar GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, în calitate de cumpărător s-a obligat să primească de la depozitul vânzătorului producția agricolă (floarea soarelui) în cantitate de 25 000 kg cu o valoare de 215 000,00 lei, reieșind din costul de 8,60 lei (preț cu TVA inclus) pentru un kg din masa utilă a acesteia.

3. Gospodăria țărănească a susținut că, raporturile juridice între părți, generate de condițiile contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 30 octombrie 2020, atestă o executare necorespunzătoare a obligațiunilor asumate de către SRL „Visordan”, exprimată prin predarea producției agricole necalitative și neeliberarea facturii fiscale.

4. GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a menționat că, în conformitate cu prevederile pct. 2.3 din contract, criteriile de apreciere a calității producției agricole sunt determinate de umiditate, care nu poate fi mai mare de 3 %, precum și impuritățile, corpuri străine, care nu poate depăși 8 %.

5. La 30 octombrie 2020, de la depozitul societății pârâte a avut loc primirea – predarea producției agricole în cantitate de 24 420 kg, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a achitat suma de 210 012, 00 lei, reieșind din costul de 8,60 lei (preț cu TVA inclus) pentru un kg din masa utilă a acesteia.

6. Producția agricolă în cauză a fost supusă exportului în România prin postul vamal Giurgiulești. În cadrul procesării producției agricole respective de către SA „Prutul”, s-au constatat impurități în mărime de 8,74 %, care depășesc cu 0,74 % nivelul impurităților prevăzute de pct. 2.3 ale

contractului nr. 1 din 30 octombrie 2020. Drept dovadă servește extrasul de la fabrica importatorului român, SA „Prutul”.

7. Astfel, în conformitate cu pct. 2.4. al contractului nr. 1 din 30 octombrie 2020, în cazul depășirii limitelor calității stabilite de pct. 2.3., GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” se consideră îndreptățită să reducă prețul mărfii proporțional nivelului procentual al impurităților depășite cu compensarea cheltuielilor legate de conformarea producției agricole (curățirea). Fără a lua în calcul cheltuielile de conformarea producției agricole (curățirea), ca urmare a reducerii prețului mărfii de 8,60 lei per kg proporțional nivelului procentual al impurităților în mărime de 5,74 %, obținem suma de 8,11 lei per kg.

8. În condițiile date, valoarea producției agricole în cantitate de 24 420 kg va constitui suma de 198 046,20 lei, constatându-se o supraplată de 11 965,80 lei, pe care SRL „Visordan” refuză s-o accepte.

9. GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a invocat că, supraplata de 11 965,80 lei cade sub incidența prevederilor art. 1979 și art. 1980 din Codul civil, reprezentând o îmbogățire nejustificată în temeiul contractului nr. 1 din 30 octombrie 2020, care urmează a fi restituită.

10. Mai mult, societatea pârâtă nu a eliberat gospodăriei țărănești factura fiscală pentru producția agricolă în valoare de 198 046,20 lei, în conformitate cu prevederile art. 117 din Codul Fiscal.

11. GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a reținut că, executarea necorespunzătoare de către SRL „Visordan” a obligațiilor asumate în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 1 din 30 octombrie 2020 servește temei pentru repararea prejudiciului cauzat, or, pentru neeliberarea facturii fiscale în termen de 15 zile din momentul livrării mărfii, pct. 4.2. lit. d) al contractului nr. 1 din 30 octombrie 2020 prevede o clauză penală în mărime de 8 % din valoarea facturii fiscale neeliberate în termen, ceea ce constituie 15 845 lei (198 046,20 lei *8 %).

12. Gospodăria țărănească a susținut că, având ca scop soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la adresa juridică a societății pârâte, în mod repetat, la 31 decembrie 2020 și la 12 ianuarie 2020 au fost expediate pretenții, care au rămas nereclamate.

13. Totodată, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a menționat că, acționând SRL „Visordan” în justiție, a apelat la servicii de asistență juridică, suportând cheltuieli în mărime de 8 000 lei.

14. Prin hotărârea din data de 21 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul central s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, s-a încasat de la SRL „Visordan”, în beneficiul GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” suma de 11 887,40 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată, conform contractului de vânzare-cumpărare a producției agricole nr. 1 din 30 octombrie 2020, cheltuielile de judecată în sumă de 835,00 lei cu titlu de taxa de stat și în sumă de 8 000,00 lei cu titlu de asistență juridică. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.33,35-38)

15. Instanța de fond a reținut că, în baza contractului de vânzare-cumpărare a producției agricole nr. 1 din 30 octombrie 2020, încheiat între GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” și SRL „Visordan”, părțile au convenit asupra locului predării producției agricole-floarea soarelui într-un volum de 25 000 kg în valoare de 215 000 lei, reieșind din costul de 8,60 lei pentru un kilogram din masa utilă a acesteia și anume satul Văleni, raionul Cahul, precum și a termenului de predare data de 05 noiembrie 2020.

16. Potrivit pct. 2.3. al contractului de vânzare-cumpărare enunțat, criteriile de apreciere ale calității producției agricole sunt determinate de umiditatea, care nu poate fi mai mare de 3 % procente; impuritățile și corpurile străine, care nu trebuie să depășească 8 %.

17. Punctul 2.4 al contractului de vânzare – cumpărare prevede că, în cazul depășirii limitelor calității stabilite în pct. 2.3 al prezentului contract, prețul mărfii va fi redus proporțional nivelului procentual al umidității și impurităților depășite cu compensarea cheltuielilor legate de conformarea producției agricole (uscarea, curățirea etc.) respectiv se indică că, ca urmare a reducerii prețului mărfii de 8,60 lei per kg proporțional nivelului procentual al impurităților în mărime de 5,74%, obține suma de 8,11 per kg.

18. Astfel, în temeiul art. 774, alin. (1), art. 775, alin. (1), art. 776, art. 780, alin. (1) și alin. (3), art. 1108, alin. (1), alin. (2), art. 1979 alin. (1), art. 1980, alin. (1), alin. (4) din Codul civil, instanța de fond a conchis că, pretenția GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” cu privire la încasarea îmbogățirii nejustificate este întemeiată, deoarece în cadrul procesării producției agricole respective de către SA „Prutul” s-au constatat impurități în mărime de 8,74 %, care depășesc cu 0,74 % nivelul impurităților prevăzute de punctul 2.3 ale contractului nr.1 din 30 octombrie 2020.

19. În aceste circumstanțe instanța de fond a menționat că, valoarea producției agricole în cantitate de 24420 kg constituie suma de 198 046,20 lei, astfel, a constatat o supraplată de 11 965, 80 lei, care nu a fost restituită de către SRL „Visordan”.

20. Cu referire la pretenția GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” privind prejudiciul anticipat, instanța de fond, reținând prevederile art. 117, alin. (1) din Codul fiscal și art. 947, alin. (1-5) din Codul civil, a concluzionat că este neîntemeiată, or, la materialele cauzei nu există probe care atestă că cumpărătorul a fost sancționat din partea Serviciului Fiscal pentru neeliberarea în termen a facturilor fiscale.

21. Totodată, în temeiul art. 94, alin. (1) și art. 96, alin. (1), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța de fond a admis parțial pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, reieșind din admiterea parțială a cererii de chemare în judecată.

22. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 19 august 2022, de către SRL „Visordan”. (f.d. 40)

23. Curtea de Apel Cahul prin decizia din 06 martie 2023 a admis apelul declarat de către SRL „Visordan”, a casat parțial hotărârea din data de 21 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul central, cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri prin care a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de către GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” în partea încasării îmbogățirii nejustificate și a cheltuielilor de judecată, în rest a menținut hotărârea din data de 21 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul central. (f.d. 75,76-81)

24. Pentru a ajunge a această concluzie Curtea de Apel Cahul a reținut că, la 30 octombrie 2020 de la depozitul SRL „Visordan” a avut loc primirea – predarea producției agricole în cantitate de 24 420 kg, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, achitând suma de 210 012, 00 lei, reieșind din costul de 8,60 lei (preț cu TVA inclus) pentru un kg din masa utilă a acesteia.

25. GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a susținut că, s-au constatat impurități în mărime de 8,74 %, la producția agricolă procurată de la SRL „Visordan”, care depășesc cu 0,74 % nivelul impurităților prevăzute de pct. 2.3 ale contractului nr. 1 din 30 octombrie 2020, drept dovadă a prezentat extrasul de la fabrica importatorului român SA „Prutul”,

26. Instanța de apel a menționat că, nu au fost prezentate probe care să confirme că anume producția agricolă care a fost vândută de către SRL „Visordan” nu corespunde conformității. Mai mult ca atât, instanței nu i-au fost prezentate probe care să confirme faptul că impuritățile depistate se datorează anume culpei SRL „Visordan”.

27. Totodată, instanța de apel a constatat că, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a primit producția agricolă fără a indica asupra neconformității acesteia sau careva pretenții față de marfa primită.

28. În acest context, instanța de apel, reținând prevederile art. 118, alin. (1) și alin (2) din Codul de procedură civilă, a conchis că GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” nu a prezentat probe privitor la îmbogățirea nejustificată a SRL „Visordan”, astfel, a constatat netemeinicia cerințelor privitor la încasarea sumei de 11 887,40 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată din contul SRL „Visordan”.

29. Având în vedere că a respins cerința privind încasarea îmbogățirii nejustificate, Curtea de Apel Cahul, în baza art. 94, alin. (1) și art. 96, alin. (1), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, a respins și pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” nu a avut câștig de cauză, deci aceste cheltuieli rămân pe seama reclamantului.

30. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, totodată a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate prin achitarea taxei de stat la depunerea recursului. (f.d.90-91)

31. În motivarea recursului GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a invocat dezacordul cu concluzia instanței de apel, menționând că actul judecătoresc

contestat a fost emis ca urmare a aprecierii arbitrare a probelor, interpretarea și aplicarea greșită, atât a prevederilor contractuale, cât și a prevederilor art. 774, art. 776, art. 858 și art. 901 din Codul civil.

32.GT „Zmeu Ștefan Vladimir” a menționat că obligațiunile care se nasc din contract trebuia executate în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul potrivit, ceea ce nu se reține în acțiunile SRL „Visordan”, or prin faptul că instanța de apel ca urmare a aprecierii arbitrare a probelor a soluționat greșit litigiul, dispunând exonerarea integrală neîntemeiată a societății intimată de la repararea prejudiciului cauzat pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate în baza unui act juridic valabil, reprezintă o discriminare exprimată prin favorizarea societății pârâte.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33.Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:
„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

34.Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

35.Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

36.Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

37.Art. 432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a interpretat în mod eronat legea.”

38.Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost

încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

39.Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40.Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă sus-citat, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or decizia recurată a fost pronunțată la data de 06 martie 2023, expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, la 18 mai 2023 (f.d. 82). Confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

GT „Zmeu Ștefan Vladimir” a exercitat dreptul de contestate cu recurs în data de 12 iulie 2023.

41.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

42.Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 12 iulie 2023.

43.Din analiza recursului declarat rezultă că GT „Zmeu Ștefan Vladimir” a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432, alin.(1), alin.(2), lit. c), alin.(4) din Codul de procedură civilă, menționând că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

44.Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către GT „Zmeu Ștefan Vladimir”, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, lit. c) din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

45.Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe.

46.În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

47.Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

48.În speță, completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

49.În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului gospodăriei țărănești la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

50.Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurată.

51.Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir” împotriva deciziei din data de 06 martie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă